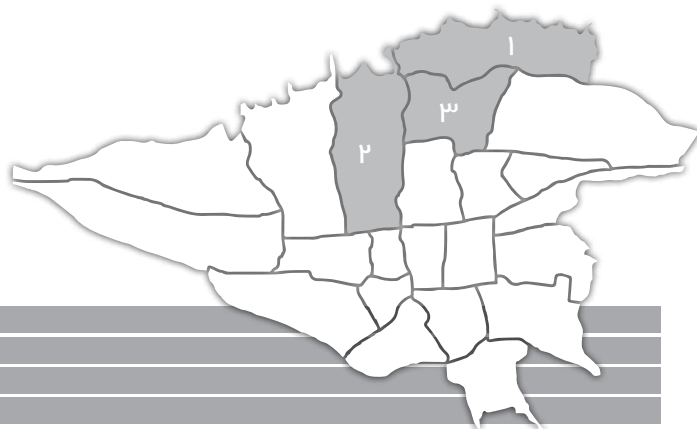

گیشا در دوراهی یک انتخاب

بیش از یک سال از روزی که پل گیشا برای همیشه برچیده شد می گذرد؛ پلی که جای آن را مسیر زیرگذر گرفت تا عبور هر روزه خودروها از این پل موقت حادثه آفرین نباشد.

شنبه
۸ آذر ۱۳۹۹
سال شانزدهم / شماره ۷۸۰
صفحه ۱۶

آرامستان قلعهک، تنها قبرستان کمیسیون

جنگ های مشترک المنافع در ایران

گورستانی که به دستور ملکه الیزابت ساخته شد

صفحه ۱۱

عکس: راحله عبدالحسینی

میزان برخورداری زنان از امکانات و فضاهای عمومی تهران
به روایت چند تن از بانوان شهر

سهم من کجاست؟

«تهران، شهری برای همه» شعار مدیریت شهری برای اداره شهر تهران است و این، یعنی همه شهروندان باید به یک اندازه از تهران و امکانات رفاهی و شهری آن سهم داشته باشند.

صفحه ۱۲

همراه با جوان ترین کارآفرین منطقه ۲
که رویاهای بزرگی در سر دارد

رمز موفقیت؛ تلفیق دانش، تجربه و خلاقیت

با جرئت می توانیم بگوییم او جوان ترین کارآفرین تکه دوم پایتخت است که با گذشت یک سال از راه اندازی کارگاهش توانسته مسیر رو به موفقیت را طی کند. به همین دلیل در هفته جهانی کارآفرینی...

صفحه ۶

۱۸۱۹
جهت کسب اطلاعات بیشتر و سفارش آگهی
با نزدیکترین دفتر قبول آگهی تماس بگیرید
شرح در صفحه ۳

با تبلیغات در هلمشهری
درست به هدف بزنید

همراه با جوان ترین کار آفرین منطقه ۲
که رؤیاهای بزرگی در سر دارد

رمز موفقیت؛ تلفیق دانش، تجربه و خلاقیت

راحله عبدالحمینی

با جرئت می توانیم بگوییم او جوان ترین کار آفرین تکه دوم پایتخت است که با گذشت یک سال از راهاندازی کارگاهش توانسته مسیر رو به موفقیت را طی کند. به همین دلیل در هفته جهانی کار آفرینی شایسته تجلیل از سوی شهردار تهران شده است. «ساناز حسین پور» همیشه رؤیای راهاندازی کسب و کار خود را در سر داشت و به یک تولیدی فکر می کرد. او که با کام های کوچک مسیر تحقق رؤیاهایش را آغاز کرده با قدرت و توان پیش می رود و از تجربه دیگران و دانش روز بهره می گیرد. او چراغ کارگاه تولیدی کالای خواب را با دستتان توانمند زنان سرپرست خانوار هم محله ای روشن نگه داشته است. حسین پور که حمایت های نهادهای راه برای ادامه راه ضروری می داند، آرزو دارد روزهای نه چندان دور، کارخانه تولیدی راه بیندازد و افراد بیشتری را با خود همراه کند.

عکس: مهدی بیانی

حساب می آید. اما با موفقیت پیش رفت و در عوض تجربه های خوبی برای ما به جا گذاشت. آن تجربه ها و الگو گرفتن از روحیه ریسک پذیر و مسئولیت پذیر مادر، مرا در ادامه راهم مصمم تر می کرد.» آیان سال گذشته طرح تولیدی کالای خواب را نوشت و با همکاری اداره امور بانوان شهرداری منطقه ۲، نیمه آذر ماه کار را از اتاق ۱۲مترمربعی در سرای محله سپهر شروع کرد: «من و مادرم در آن اتاق چند ماه کار کردیم، با اینکه مدتی بعد به شیوع ویروس کرونا برخوردیم ولی با رعایت پروتکل های بهداشتی سرکار می رفتیم و کار را ادامه دادیم.» از شهریور ماه کارگاه تولیدی به ساختمان کوثر در محله طرشت منتقل شده است و غرف مشغول به کار شده اند. حسین پور می گوید: «کارآفرین تنهاست و اگر حمایتی نداشته باشد

مهارت آموزی و اشتغالزایی

حتماً اسم مراکز کار آفرینی کوثر به گوشتان خورده است؛ همانجایی که بانوان سرپرست خانوار می توانند مهارت های مختلف را بیاموزند؛ مهارتی که در نهایت به اشتغالزایی و خودکفایی آنان ختم می شود. ۵۴ مرکز کوثر در مناطق ۲۲گانه پایتخت فعال است. بانوان سرپرست خانوار که توسط اداره امور بانوان به این مراکز معرفی می شوند حتی در دوره مهارت آموزی هم حقوق اندکی دریافت می کنند و بعد از پایان مهارت آموزی، بیمه می شوند. بانوانی که در مراکز کوثر به عنوان کارآموز مشغول کار می شوند باید سرپرست خانواده باشند یا برای اداره امور بانوان مشخص شود که به دلیل شیوع کرونا نیاز به درآمدزایی دارند. این بانوان با مراجعه به اداره امور بانوان منطقه ۲ نیاز به کار را اعلام می کنند و بر اساس تجربه و مهارت هایشان یا با توجه به علاقه مندیشان به یکی از کارگاه های کار آفرینی کوثر معرفی می شوند. کارگاه ها موظف هستند دوره آموزشی کوتاه ای برای این افراد برگزار کنند و بعد هم از کمک آنها در کارگاه های کار آفرینی بهره بگیرند. زنان سرپرست خانواری که توسط اداره امور بانوان به کارگاه های کار آفرینی معرفی می شوند در صورت تمایل به همکاری آن قرارداد کاری، درآمد مشخص و بیمه برخوردار می شوند. مراکز کوثر در شهر تهران را رویکرد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی با هدف آموزش و توانمندسازی بانوان سرپرست خانوار و افشار آسایب پذیر به صورت مشارکتی توسط بخش های عمومی و خصوصی اداره می شود. شهرداری به عنوان بخش عمومی با حداقل قیمت و شرایط مناسب فضا را در اختیار کارآفرینان می گذارد و بخش خصوصی نیز با فراهم کردن تجهیزات و انتقال تجربیات خود باعث ایجاد شغل برای بانوان سرپرست خانوار می شود.

«رمز موفقیت و ادامه کار، خلاقیت است.» این را حسین پور می گوید و ادامه می دهد: «راهاندازی هر کسب و کاری سختی های خود را دارد. زمانی که کارآفرین می تواند در ادامه راهش موفق باشد که علاوه بر تجربه هایی که از بزرگ های کارش کسب می کند، خلاقیت را هم چاشنی کار کند. بدون خلاقیت، کار رشد نمی کند و اگر تعطیل نشود، در همان حد می ماند. در این کارگاه کار با عشق و انگیزه پیش می رود. خودمان را اعضای یک خانواده می دانیم که باید با همکاری یکدیگر کارمان را توسعه دهیم.» او علاوه بر خلاقیت چند نکته دیگر را هم مختصر و مفید برمی شمرد تا برای افرادی که می خواهند آستین همت بالا بزنند و کسب و کار خود را راه بیندازند راهگشا باشد: «کارآفرین باید دانش خود را از مواد اولیه و تأمین آن کامل کند و بعد برای راهاندازی کسب و کارش تصمیم بگیرد. مهارت هم در تولیدی کار می کنند باید از چه مهارت و تخصصی بهره مند باشند. بازاریابی و فروش هم به اندازه موارد قبل مهم است که کارآفرین باید اطلاعات لازم در این زمینه را قبل از راهاندازی کسب و کارش به دست آورده باشد. کتاب های حوزه کارآفرینی هم خیلی می تواند در انتخاب مسیر و چالش های پیش رو به ما کمک کند.» حسین پور امیدوار است کارگاهش را به کارخانه بزرگی تبدیل کند که تعداد بیشتری از زنان سرپرست خانوار در آن مشغول به کار شوند.

وقتی مشکل ترافیک و تصادف در یک خیابان با یک اقدام کوچک حل می شود

رضایت اهالی از جابه جایی

سایت برف روبی

زهرا کریمی

همین که فصل بارندگی از راه می رسد

سایت مرکزی برف روبی در بهترین نقطه

از معابر نواحی تا پایان فصل یخبندان

مستقر می شود تا در مواقع اضطرار

از این سایت ها ماشین آلات و تقسیم

کار در ناحیه صورت گیرد. چند سالی

می شود که یکی از این سایت ها در

منطقه یک در خیابان امیدوار جنب

اردوگاه شهید باهنر (منظره)، مستقر

و دردسرهایی برای درختان اردوگاه

شهید باهنر و اهالی ایجاد کرده بود که

خوشبختانه امسال بنا به درخواست

شهروندان و تأکید شورای شهر به

پارکینگ این مجموعه منتقل شد. سری

به این خیابان زدیم و نظر اهالی درباره

جابه جایی این سایت و رفع مشکلات

ترافیک در محله را پیگیر شدیم.

تصادف های بدی اتفاق افتاد

«علی رحیمیان» از قدیمی های محله نیاوران

است. باتوق صبحگاهی او با دوستانش پارک جنگلی

جمشیدیه است. او می گوید: «یکی از تصمیم های

کارشناسی نشده چند سال اخیر استقرار این سایت

در خیابانی بود که روزهای آخر هفته به دلیل وجود

پارک جمشیدیه شلوغ است. شاید باورتان نشود که

ما اینجا شاهد چه تصادفاتی بوده ایم؛ حتماً آمارش

باید در اداره پلیس راهنمایی و رانندگی باشد. اینجا

همیشه از ترافیک و تصادف شلوغ بود. اگر این

سایت امسال به جای دیگر منتقل شده است باید به

شهرداری دست مریزاد گفت.»

جلوگیری از یخزدگی معابر

«عباس خوش اقبال» از اهالی خیابان فیضیه

می گوید: «اگر وجود ایستگاه برف روبی در این

محدوده باعث هزار مشکل برای گردشگران،

کهنوردان و حتی درخت های اردوگاه شد ما برای

ما محلی ها سود و منفعت داشت. چون کوجهای

این خیابان شیب زیادی دارند و در ۶ ماه سرد سال

«ابوالفضل پاشانژاد» شهردار ناحیه ۴ منطقه یک

تدابیر لازم برای حفاظت از درختان اردوگاه

ساکنان این خیابان محله تصمیم به جابه جایی این سایت گرفته شد و اکنون این سایت از معبر اصلی به داخل پارکینگ مجاور اردوگاه شهید باهنر تغییر مکان داده است.

انتقال سایت برف روبی به داخل پارکینگ

این اردوگاه مشکل ایجاد نمی کند؟

تمهیدات لازم انجام شده است. مهم تر از همه آنکه

باغچه های پارکینگ با دیواره ۲ متری سنگی محصور

است و به هیچ وجه آب و شیرابه نمک به باغچه ها و پای

درختان راه نفوذ ندارد. اما با این حال ۲ نفر برای شیرابه

احتمالی نمک ها در روزهای بارانی، ساخته و به معبر

سواره رو در خیابان فیضیه هدایت شده و همچنین روی

شن و نمک ها با کاور، محصور و اطرافش، نیوجرسی

تعبیه شده است.

آیا ناحیه سایت های برف روبی دیگری هم

دارد؟

بله. ایستگاهی جنب ساختمان اسکان کارگری در

انتهای پارک جمشیدیه و ایستگاه دیگری در خیابان

نیاوران مقابل کلاتر نیاوران مستقر است. اینجا صرفاً

سایت برف روبی در زمان بارش برف است و ماشین آلات

در اینجا مستقر می شوند و از اینجا سازماندهی، تقسیم

کار و برنامه های راهبری صورت می گیرد تا بتوانیم در

محدوده ناحیه پوشش دهی لازم را انجام دهیم.

تصادف خودروها از مشکلات سال گذشته در این مسیر

فیضیه است.

او با شواهدی که از چند سال استقرار سایت در

حاشیه خیابان دارد می گوید: «خوشحال هستیم که

امسال سایت برف روبی جابه جا شد. همیشه با آغاز

فصل سرما دغدغه ما هم شروع می شد.

به نظر من همین که ریشه درختان اردوگاه

خشک نشود و آزار و اذیتی برای اهالی محله نداشته

باشند سایت را هر کجا می گذارند، بگذارند.»

اردوگاه تقریبی.

برای دانش آموزان در شمال تهران

اردوگاه شهید باهنر بزرگ ترین اردوگاه آموزش

و پرورش در کشور است و حدود ۲۰۷ هکتار وسعت

دارد. اینجا قبل از آنکه تبدیل به اردوگاهی برای

دانش آموزان شود به قریه منظره، معروف و بیلاق

شمیرانی ها بود. درختان سبز، سرازیر شدن آب خنک

از کوه های اطراف به باغ ها و خنکای هوا به مرور نظر

شاهان قاجار را جلب کرد و با دیوارهای بلند از نظر

عموم پنهان ماند. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی هم

اردوگاه تفریحی و آموزشی برای دانش آموزان شد.

«سید آرش حسینی میلانی» رئیس کمیته محیط زیست و خدمات شهری شورای اسلامی شهر تهران:

شور اتوجه و تأکید جدی به درختان اردوگاه شهید باهنر دارد

برای زهکشی احتمالی آب نمک به خارج از محوطه اردوگاه در نظر گرفت. در حالی که همچنان شورای شهر توجه و تأکید به حفاظت از درختان را جدی پیگیری است.

امیدواریم با انجام این اقدامات شاهد

انفناقی مانند سال های گذشته نباشیم. سال

۱۳۹۷ قریب به ۸ درخت

از درختان این

اردوگاه خشک شد

و قرار است این

موضوع، رسیدگی

و تخلف مربوط به

در این باره هم

پیگیری شود. بحث

دیگر درباره درختان،

تکمیل شناسنامه آنهاست و

در واقع چون مجوز لازم برای ورود به اردوگاه

فراهم نشده بود با تأخیر مواجه شد.

اکنون قرار است با پیگیری های سازمان

بوستان های شهرداری در یک فرصت زمانی

محدود تهیه شناسنامه این درختان، انجام و

گزارش آن اعلام شود.

«گذر فرش برگ‌ریزان» حال و هوای بوستان ملت را عوض کرده است

سلام نارنجی زیبا!

◀ طرح «گذر فرش برگ‌ریزان» در بوستان ملت یکی از طرح‌های شهرداری منطقه ۳ برای استفاده شهروندان از طبیعت زیبای پاییزی در این بوستان است. این روزها که توصیه به در خانه ماندن می‌شود طبیعت زیبای پاییزی این بوستان را از لنز دوربین عکاس همشهری محله تماشا می‌کنیم. ▶

عکس: مژا عادل

به قول زنده یاد حسین منزوی، شاعر درجه یک معاصر، پاییز دنیای سازش همه رنگ‌هاست. انگار که خدا قلم‌مویش را برداشته و هر سال تابلوی شگفت‌انگیزی خلق می‌کند.

پاییز هزار رنگ را می‌توان یک جا و در این بوستان مشاهده کرد و از زیبایی‌های چشم‌نواز آن لذت برد.

مسیر پیاده‌روی بوستان جان می‌دهد برای نرمش صبحگاهی. اما جذابیت‌های این بوستان فقط همین مسیر نیست. تندیس مشاهیر، مسیر پیاده‌روی اطراف استخر آب، زمین بازی کودکان و پوشش جنگلی همه و همه انتظار شما را می‌کشند. امیدواریم زودتر شر کرونا از سر همه ما کم شود تا دوباره همراه خانواده و دوستان بوستانگردی را از سر بگیریم.

فراموش نکنید که هنگام پیاده‌روی با حفظ فاصله اجتماعی و استفاده از ماسک، به سلامتی خودتان و دیگران کمک کنید.

عکس: مژا عادل

سنگ‌ها نوشته‌اند تا نمادهایی که روی آنها به کار رفته است، شهریار می‌گوید: «افرادی فارغ از رنگ و نژاد و جنسیت و قومیت در این آرامستان دفن شده‌اند. یکی از سنگ قبرها مربوط به یک پرستار زن است و یکی از قبرها متعلق به کودکی چند ماهه است. نقطه مشترک همگی این است که زمانی به‌عنوان مستشار نظامی یا عضوی از خانواده دیپلمات‌ها در ایران زندگی کرده و در این خاک درگذشته‌اند. ممکن است به مرگ طبیعی مرده باشند یا در جریان جنگ‌ها جانشان را از دست داده باشند.»

یادبودی به سبک ایرانی

ورودی گورستان بنسای یادبودی به چشم می‌خورد که تلفیقی از معماری ایران فیروزهای شکل آن نمادی از گنبدهای اماکن اسلامی در ایران است و ۴ گوشه آن شکل و شمایل اماکن مذهبی زرتشتیان را به خود گرفته. شهریار می‌گوید: «این بنا تنها یادمانی برای این گورستان است. با این حال خیلی از افرادی که نخستین بار به اینجا می‌آیند به خاطر معماری خاصی که دارد تصور می‌کنند اینجا مقبره شخص مهمی است. این بنای یادبود در هر کشور به سبک و سیاق معماری و فرهنگ آن کشور ساخته شده و با هم متفاوت است.»

۷کتابچه بزرگ درست پشت بنای یادبود به چشم می‌خورد که روی آن اسامی افراد مهاجر یا مستشارانی هست که در حوزه جغرافیایی ایران‌شهر یعنی ایران و کشورهای اطراف آن جان خود را از دست داده‌اند و هرگز نشانی از آنها پیدا نشده است. اغلب این افراد جان خود را در جنگ‌های جهانی از دست داده‌اند و پیکرشان هیچ‌وقت شناسایی نشده است. شهریار می‌گوید: «آرامستان باغ قلعهک تنها گورستان رسمی کمیسیون جنگ‌های مشترک المنافع به شکل نوین در ایران است. ۲۰ بار در سال در

برخی از گورها هم تنها یادمانی برای افراد هستند و پیکری در آنها دفن نیست.

قوانین جهانی گورستان

سنگ قبرهایی با قد و قواره‌های یکسان در این گورستان به چشم می‌خورند. روی هر کدام از آنها نشانی از ملیت افراد و نام و مشخصات آنها حک شده است. شهریار می‌گوید: «آرامستان‌های کمیسیون جنگ‌های مشترک المنافع مشخصه‌های

یکسانی دارد و قوانینی که از سوی همه کشورها پذیرفته شده است. مثلاً سنگ‌های

نقطه مشترک همگی این است که زمانی به‌عنوان مستشار نظامی یا عضوی از خانواده دیپلمات‌ها در ایران زندگی کرده و در این خاک درگذشته‌اند

ساختمان باغ قلعهک و در خیابان شهید کلاهدوز قرار گرفته است. این گورستان تا قبل از دهه ۳۰ بخشی از باغ قلعهک بود و در اختیار سفارت انگلستان قرار داشت و با مجوز ملکه الیزابت به گورستان رسمی کمیسیون کشورهای مشترک المنافع تبدیل شد.

آرامستان قلعهک، تنها قبرستان کمیسیون جنگ‌های مشترک المنافع در ایران

گورستانی که به دستور ملکه الیزابت ساخته شد

مرصیه موسوی

◀ سال ۱۳۳۹ بود که ملکه الیزابت به ایران سفر کرد و وقتی چشمش به باغ قلعهک خورد دستور داد تا در گوشه‌ای از این باغ گورستان بین‌المللی «کمیسیون جنگ‌های مشترک المنافع» را تأسیس کنند؛ گورستانی که قرار بود به یاد کشته شده‌های جنگ‌های جهانی در کشورهای درگیر این جنگ ساخته شود و مزار مستشاران و مهاجرانی را که به هر دلیلی دور از وطن خود جان‌شان را از دست داده بودند در خود جا دهد. قبرستان باغ قلعهک تنها گورستان بین‌المللی ایران است که توسط این کمیسیون تأسیس شده و ۵۳۸ قبر و بنای یادبود در آن به چشم می‌خورد؛ قبر افرادی که در فاصله جنگ‌های جهانی اول و دوم در ایران کشته شده یا جان خود را از دست داده‌اند و بعد از ساخت این قبرستان و افتتاح رسمی آن در سال ۱۳۴۲ به اینجا منتقل شده‌اند. متأسفانه طی سال‌های گذشته اطلاعات نادرستی از این قبرستان در فضای مجازی منتشر شده که این آرامستان را به‌عنوان قبرستان متفقین معرفی می‌کند. این گزارش از تنها قبرستان کمیسیون جنگ‌های مشترک المنافع در ایران رمزگشایی می‌کند. ▶

تا قبل از سال ۱۳۳۹ که دیوارهای آجری محوطه قبرستان را از باغ قلعهک جدا کنند، اینجا بخشی از باغ سفارت انگلستان بود. تا آن زمان در ایران قبرستان کمیسیون جنگ‌های مشترک المنافع هنوز ساخته نشده بود. این کمیسیون سال ۱۹۱۷ با ۶ عضو اصلی استرالیا، کانادا، هندوستان، نیوزیلند، آفریقای جنوبی و انگلستان کار خود را آغاز کرد. کشورهای عضو این کمیسیون تصمیم داشتند با ساخت این قبرستان‌ها در کشورهای درگیر و متأثر از جنگ‌های جهانی یاد این افراد را زنده نگه دارند و تبعات جنگ را یادآوری کنند. «شهرام شهریار» مدیر تارنمای سفرونویس و تهران‌پژوه است که از ۱۰ سال پیش مطالعه درباره این گورستان را آغاز کرده است. او می‌گوید: «این گورستان سال ۱۳۴۲ در ایران گشایش یافت. بعد از ساخت اینجا بود که پیکر افرادی که به‌عنوان مستشار و نیروهای نظامی در فاصله جنگ‌های جهانی اول و دوم در ایران، کشته و سپس در کشورشان دفن شدند اجسادشان بعد از سال ۱۳۳۹ به ایران برگردانده شد تا در این قبرستان به خاک سپرده شوند. در این آرامستان بیش از ۵۰۰ سنگ قبر به چشم می‌خورد و افراد با تابعیت‌هایی از کشورهای مختلف مثل لهستان، روسیه، هند، انگلستان در این قبرستان به خاک سپرده شده‌اند.»

میزان برخورداری زنان از امکانات و فضاهای عمومی
تهران به روایت چند تن از بانوان شهر

سهم من کجاست؟

شهره کیانوش‌راد

«تهران، شهری برای همه» شعار مدیریت شهری برای اداره شهر تهران است و این، یعنی همه شهروندان باید به یک اندازه از تهران و امکانات رفاهی و شهری آن سهم داشته باشند. زنان در صد بالایی از جمعیت تهران را شامل می‌شوند و حضور در عرصه‌های فرهنگی و اجتماعی نشان می‌دهد که آنها هم به‌عنوان یک شهروند باید از امکانات شهری، ورزشی، حمل‌ونقل شهری و... برخوردار باشند و بتوانند مطالبات خود را در این زمینه پیگیری کنند. اما در شهری به وسعت تهران تا چه اندازه از ظرفیت زنان در اداره شهر، تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌ها، مدیریت مراکز فرهنگی، سراهای محله و ... استفاده شده است؟ اینها سوالات ما از بانوانی بود که در عرصه‌های مختلف اجتماعی و فرهنگی فعالیت می‌کنند. پاسخ آنها نشان می‌دهد که در این شهر، زنان و مردان سهم نابرابری در برخورداری از این امکانات دارند.

شهر مردانه است

در هر کشور از نظر جنسیت باید سهمی تقریباً نصف، نصف میان زنان و مردان در استفاده برابر از همه امکانات کشوری و شهری تعریف شود اما آیا واقعاً این مهم در شهری مانند تهران محقق شده است؟ «فریبا رکنی» دکترای فلسفه علوم اجتماعی معتقد است که به‌رغم تمام تلاش‌های اخیر در زمینه پاسخگویی به مطالبات بحق زنان، متأسفانه فاصله‌ای بسیار با کشورهای دیگر و حتی کشورهای همسایه وجود دارد و کاملاً این موضوع محسوس و ملموس است. به‌طور مثال در بوستان‌های منطقه یک تا چه اندازه فضاهای ورزشی یا مسیر دوچرخه‌سواری برای زنان مهیا شده است؟ به نظر می‌رسد مردان بیشتر از فضاهای عمومی شهر استفاده می‌کنند و این تا حدودی ناشی از نگرش مردانه در ساخت شهرهاست. او ساخت بوستان‌های بانوان طی چند سال اخیر را گام مثبتی در جهت اختصاص استفاده از فضاهای سبز به زنان می‌داند اما

راه‌اندازی در چند منطقه از تهران و دسترسی سخت به این بوستان‌ها را از دلایل ناشناخته ماندن این بوستان‌ها نزد بانوان می‌داند و اضافه می‌کند: «چند درصد از زنان می‌توانند از این فضاها استفاده کنند و آیا این امکان برای همه مناطق فراهم شده است؟ به نظر من چنین فضاهایی را می‌توان به گونه‌ای طراحی کرد که همه بانوان و در همه مناطق بتوانند از امکانات ورزشی و تفریحی استفاده کنند. متأسفانه بسیاری از بانوان محجبه نمی‌توانند به راحتی از ساده‌ترین امکانات ورزشی مانند وسایل بدنسازی بوستان‌ها استفاده کنند و اگر بخواهند ورزشی گروهی انجام دهند با محدودیت‌هایی از نظر فضای ورزشی روبه‌رو هستند. اگر می‌خواهیم شهر برای همه باشد باید فضاهای شهری در هر منطقه به گونه‌ای باشد که زنان و مردان بتوانند به‌طور مساوی از آن امکانات استفاده کنند.»

«نسیم نجیمی» از هنرمندان ساکن منطقه ۲ در پاسخ به این سؤال که آیا زنان سهم برابری با مردان در فضاهای شهری دارند می‌گوید: «اگر ما بخواهیم این برابری را به استناد جمعیت تعبیر کنیم که با توجه به اینکه برابری نسبی بین جمعیت زنان و مردان هست، قطعاً زنان و مردان از فضاهای شهری سهم برابر ندارند اما اگر بخواهیم برابری را به استناد نیروی کار فعال در جامعه تعبیر کنیم و فضای اجتماعی را در نظر بگیریم و به‌عنوان مثال درباره واگن‌های مترو یا اماکن ورزشی به نظر تقریباً تقسیم نسبی وجود دارد. درباره تفکیک فضاهای اختصاصی برای بانوان سؤال من این است که آیا برای آقایان فضای اختصاصی وجود دارد؟ به نظر من نوع نگرش درست نیست و باید فضاهای فرهنگی با ورزشی به گونه‌ای طراحی شود که آقایان و بانوان بتوانند از آن فضاها به نسبت برابر استفاده کنند.» نجیمی که در زمینه ساخت تندیس و در رشه نقاشی فعالیت می‌کند شرایط حضور برای زنان در فعالیت‌های اجتماعی را به‌ویژه طی دهه اخیر مثبت ارزیابی می‌کند و توضیح می‌دهد: «از نظر فرهنگی محدودیت‌هایی در جامعه وجود دارد که نمی‌توان منکر آن شد. البته در دهه اخیر شرایط از نظر فرهنگی و سنتی و نگاه خانواده‌ها خیلی بهتر شده و نگرش نهادهای اجتماعی به حضور زن در جامعه تغییر کرده است. ولی باز هم به نظر من زمینه استخدام زنان مشکلات و محدودیت‌هایی وجود دارد.»

واگذاری مسئولیت در حوزه شهر و زیباسازی چه تغییراتی را می‌تواند در فضای شهر ایجاد کند؟ نجیمی در پاسخ به این سؤال می‌گوید: «آنچه طی این سال‌ها دیده شده زنان سهم کمتری در معماری شهر دارند. اگر در سال‌های بعد زنان در

پروژه‌های شهری و معماری وارد شوند فضای شهری تلطیف می‌شود و شاهد شهری شاداب‌تر و رنگی‌تر خواهیم بود. بانوان می‌توانند در حوزه‌های زیباسازی، شهرسازی و فضاهای سبز موفق عمل کنند. امیدوارم که با استخدام نیروهای تحصیل‌کرده و خوش‌ذوق بتوانیم سال‌های آینده فضای شهری تغییرات ملموسی داشته باشد. مطالبه‌گری زنان موضوع مهمی است و من فکر می‌کنم قبل از هر چیزی زنان باید خودشان به توانایی‌هایشان اشراف داشته باشند. در منشور حقوق شهری انواع حقوقی که شهروندان باید بهره‌مند شوند به‌عنوان یک طرح مطرح شده. آیا منشوری هم برای حقوق زنان در نظر گرفته شده است؟ آیا گفتمان مشترکی درباره حقوق زنان به‌خصوص در جامعه اسلامی وجود دارد؟ آشنایی زنان از حقوقشان مهم است و نهادهایی مانند اداره امور بانوان شهرداری تهران یا معاونت زنان در ریاست جمهوری می‌توانند زنان را با حقوق اولیه خود آشنا کنند. اما هیچ‌کدام از این نهادها مرجعی برای مراجعه یا مطالبه حقوق زنان به شمار نمی‌آیند. متأسفانه اغلب بانوان با حقوق خود آشنا نیستند و به همین دلیل نمی‌توانند مطالبات خود را پیگیری کنند. از طرفی در شورای شهر هم تصمیم‌ها و خط‌مشی کلاتشهری مطرح می‌شود و هیچ سهم مشخصی برای نقش‌آفرینی در حوزه زنان در شورای شهر در نظر گرفته نشده است. البته در دستگاه‌های اجرایی، شورای شهر و شهرداری‌ها کمیسیون‌های خاصی برای امور بانوان وجود دارد اما خروجی تأثیرگذاری را شاهد نبوده‌ایم.»

نسیم‌نجیمی
هنرمند ساکن
منطقه ۲

«جیران چوپانی» یکی از بانوان فعالی است که در سری‌ای محله گلاب‌درد به زنان هنرجو قالیبافی را آموزش می‌دهد. او با تأکید بر اهمیت‌سراهای محله در ارائه آموزش‌های فرهنگی و هنری به بانوان می‌گوید:

«سراهای محله یکی از مراکز مهم هر محله به شمار می‌آیند و می‌تواند ارتباط خوبی با اهالی برقرار کند. در این مجموعه‌ها آموزش‌ها رایگان یا با هزینه مناسبی در اختیار اهالی قرار داده می‌شود. اغلب مخاطبان‌سراهای محله را بانوان تشکیل می‌دهند. توانمندسازی زنان یکی از برنامه‌های موفق‌سراهای محله است و بانوان با بهره‌گیری از مشاوره‌های رایگان این مراکز می‌توانند در استحکام خانواده نقش مهمی ایفا کنند. آنها می‌توانند با این توانمندی در حل مشکلات جامعه و خانواده موفق‌تر باشند. از آنجایی که زنان هر محله بیشترین مراجعه به‌سراهای محله دارند انتخاب مدیر زن می‌تواند این تعامل و همکاری را بین سرای محله و بانوان بیشتر کند. اگر در انتخاب مدیران محله از ظرفیت بانوان استفاده شود، آنها می‌توانند راحت‌تر با بانوان ارتباط برقرار کنند و نیازها و مطالبات زنان را بهتر درک می‌کنند. به نظر من در انتخاب مدیر محله باید به توانمندی افراد توجه شود. اینکه بگوییم حتماً زن یا حتماً مرد انتخاب شود نمی‌تواند ایده مناسبی باشد. بهتر است در انتخاب مدیر زن یا مرد توانمندی افراد در اولویت قرار گیرد.»

جیران چوپانی
کارآفرین

رفت و آمد امن و بی‌دغدغه برای بانوان

نازنین کاکاوند
مدیر امور بانوان
منطقه ۲

باشد. بعد از تصویب طرح و پیشنهادات کارگروه‌ها به معاونت‌های مربوطه و تصویب طرح‌ها، اجرای آن آغاز می‌شود. ساماندهی و بهسازی فضاهای بی‌دفاع شهری می‌تواند امنیت و آرامش را بیش از پیش برای بانوان به ارمغان آورد. خوشبختانه در منطقه ما، بانوان از حضور و مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی استقبال می‌کنند. این موضوع را می‌توانیم در حضور فعال زنان در کلاس‌های آموزشی که در سراهای محله قبل از شیوع کرونا برگزار می‌شد، ببینیم. از سوی دیگر بانوان منطقه ما در ویژه‌برنامه‌هایی که به مناسبت‌های مختلف در محله‌ها برگزار می‌شد، حضور پویا و مشارکت‌جویانه‌ای داشتند. برنامه‌های مورد استقبال آنان معمولاً برنامه‌های ویژه آموزش‌شی بود که با تفریح و سرگرمی همراه است. از آنجا که این برنامه‌های ویژه به‌صورت گروهی برگزار می‌شد با شیوع کرونا اجرای آنان متوقف شد.

مشارکت زنان در فرهنگ‌سراها

«میترا اصائلو» نویسنده‌ای که در فرهنگسرای آفتاب منطقه ۳ با کلاس‌های آموزش نویسندگی و داستان‌نویسی نزد اهالی منطقه شناخته شده است می‌گوید: «اگر بتوانیم از این ماجرا عبور کنیم که تمام تحمیل‌ها و تلقین‌های اجتماعی سعی دارند زن را زن و مرد را به شدت مرد جلوه دهند و اشتراکات انسانی را نادیده بگیرند با روشن بینی بیشتری می‌توانیم مسیری را که یک جامعه پیش پای انسان‌ها می‌گذارد رصد کنیم. به همین دلیل ارزیابی میزان مشارکت زنان در امور شهری قابل توجه است. حضور بانوان را می‌توان از ۲ بعد موقعیتی و احساسی حائز اهمیت دانست. به نظر می‌رسد در شرایط فعلی به شدت کمبود این هم اندازه و هم شأن بودن زن و مرد در عرصه‌های مختلف حس می‌شود. پرواضح است که زن با برخورداری از مهارت‌های نرم و لطیفی که به ذات در گوهر وجودی خود دارد می‌تواند خلاقیت‌های چشمگیری را در جامعه مدیریتی به کار بگیرد و باعث ایجاد تعامل و تعادل در ارتباطات جامعه باشد. آیا این فقدان در ارگان‌ها و سازمان‌های ما محسوس نیست؟ این فاصله را چگونه می‌توان از بین برد؟ در این میان، فرهنگ‌سراها وسراهای محله با سیاستگذاری درست می‌توانند بستر مناسبی برای گسترش مشارکت و حضور شهروندان به‌ویژه زنان ایجاد کنند.»

میترا اصائلو
نویسنده

سراهای محله تا چه اندازه می‌توانند در کشف استعدادهای پنهان به‌ویژه در میان بانوان خانه‌دار مؤثر باشند؟ اصائلو در پاسخ به این سؤال می‌گوید: «سراهای محله می‌توانند با ایجاد شرایط مناسب و ارائه خدمات آزران، مردم را در امور اجتماعی، بهداشتی، فرهنگی و حتی مدیریت بحران، مسئولیت‌پذیر و دغدغه‌مند کنند و مشارکت بیشتری بگیرند. از طرفی با ایجاد حس تعلق و تعصب نسبت به محله خود، در هویت‌یابی و کشف استعدادهای پنهان و نامرئی کوشا باشند. این مسئله باعث ایجاد یکپارچگی ساکنان منطقه نیز می‌شود. و صدا البته که در این شرایط می‌توان ارتباط همسایگی، اعتقادات و آداب و رسوم هر منطقه و محله را پاس داشت. گمان می‌کنم طی سال‌های اخیر میزان مشارکت زنان در عرصه‌های مدیریتی و نیز در حوزه آموزش دادن و آموختن، رشد داشته است و امیدوارم که با بهره‌گیری از ظرفیت فرهنگ‌سراها وسراهای محله بتوان در این زمینه موفق‌تر عمل کرد.»

فضاهای ورزشی کم و غیراستاندارد

پرداختن به ورزش نه فقط برای حفظ سلامت جسم لازم است بلکه در حفظ سلامت روح و روان شهروندان اثرات غیرقابل انکاری دارد. «سارا اعتماد» عضو تیم ملی بسکتبال بانوان و ساکن محله تجریش معتقد است که باید فضاهای مختص بانوان افزایش پیدا کند: «زنان نیمی از جامعه را تشکیل می‌دهند و برخورداری از سطح سلامت جسمانی و روانی بالاتر به سلامت کلی خانواده‌ها و در نهایت سلامت جامعه منجر می‌شود و این موضوع در سطوح دیگر جامعه نیز تأثیر می‌گذارد. البته در زمینه امکانات ورزشی در فضاهای شهری مثل دستگاه‌هایی که در بوستان‌ها قرار گرفته مشکلاتی وجود دارد که مهم‌ترین آن غیراستاندارد بودن برخی از آنها هم برای زنان و هم برای مردان است و ورزش با این دستگاه‌ها به جای ایجاد سلامتی ممکن است منجر به آسیب‌دیدگی افراد بشود. به هر حال امیدوارم همه این دستگاه‌ها از حداقل استانداردها برخوردار باشند و شرایط استفاده از ورزش برای بانوان در فضای باز بیشتر مهیا شود.»

سارا اعتماد
عضو تیم ملی
بسکتبال بانوان

معلولان مراکز شبانه‌روزی را دریابیم

داریوش شکیبی
مدیرعامل مؤسسه
خبریه‌ی بچه‌های آسمان

شرایط برای افراد دارای معلولیتی که در آسایشگاه‌ها و مراکز شبانه‌روزی زندگی می‌کنند هم مساعد نیست. تا پیش از شیوع کرونا، اهالی محله‌ها، خیران و گروه‌های هنری با برگزاری برنامه‌های شاد و ملاقات با آنها، معلولان را تنها نمی‌گذاشتند. اما اکنون به دلیل ممنوعیت ملاقات‌ها، تنهایی و افسردگی بیش از هر زمان دیگری سراغ این گروه از افراد دارای معلولیت آمده است. «داریوش شکیبی» مدیرعامل مؤسسه خبریه خیریه نگهداری از معلولان ذهنی و جسمی بچه‌های آسمان می‌گوید: «روزی نبود که ورزشکاران، هنرمندان، نیکوکاران و اهالی محله به بهانه‌های مختلف از بچه‌های آسایشگاه سراغ نگیرند. این روزها بچه‌ها سخت‌تر از همیشه لیخت می‌زنند و همیشه چشم به راه مهمان هستند. مهمانانی که به دلیل شیوع کرونا و البته حفظ سلامتی خود بچه‌ها امکان حضور در آسایشگاه را ندارند. اگرچه مادر یاران و پدرباران برای بچه‌ها کم نمی‌گذارند اما دل‌تنگی و تنهایی چیزی نیست که به این راحتی برطرف شود.» با شیوع کرونا، مشکلات مالی مراکز نگهداری از افراد دارای معلولیت هم بیشتر شده است. رعایت پروتکل‌های بهداشتی، تهیه داروهای مورد نیاز معلولان و تأمین مواد غذایی که قوای جسمی آنها را تقویت کند، شرایط را دشوارتر کرده است. شکیبی ادامه می‌دهد: «سیستم یعنی معلولان در برابر بیماری ضعیف است و همین مسئله اهمیت تقویت قوای جسمی آنها را در برابر بیماری بیشتر می‌کند. از طرف دیگر هزینه‌های نگهداری بچه‌ها به دلیل رعایت نکات بهداشتی پس از شیوع کرونا افزایش پیدا کرده است. این روزها اگر امکان ملاقات حضوری وجود ندارد اما نیکوکاران می‌توانند با کمک‌های مادی و معنوی در کنار معلولان مراکز شبانه‌روزی باشند.»

معلولان از کم توجهی به شرایط ویژه خود در این روزهای کرونایی می‌گویند

تنها تر از همیشه

حسن حسن‌زاده

حدود یک سال است که با شیوع ویروس

کرونا و اعمال محدودیت‌های کرونایی در شهر،

سبک زندگی افراد دارای معلولیت مثل دیگر

شهروندان تغییر کرده و این گروه از شهروندان

را هم با محدودیت‌های بسیاری روبه‌رو کرده

است. تعطیلی مراکز تفریحی، فرهنگی و ورزشی

برای جلوگیری از شیوع ویروس، اگرچه باعث

خانه‌نشینی شهروندان شده اما آسیب‌های دور

ماندن از ورزش، تعطیلی دوره‌های دوستانه و

فعالیت‌های اجتماعی برای معلولان بیشتر بوده

است. محدودیت‌های استفاده از فضای مجازی و

کمبود محتواهای مناسب برای گروه‌های مختلف

افراد دارای معلولیت به‌ویژه معلولان جسمی-

حرکتی، نابینایان و ناشنوایان و پیامدهای

بی‌تحریکی و دورماندن از ورزش، اکنون با گذشت

۹ ماه از شیوع کرونا، مشکلات جدی برای این

قشر ایجاد کرده است. در این گزارش پای

درددل افراد دارای معلولیت نشستیم.►

با تعطیلی مراکز فرهنگی، تفریحی و ورزشی، بسیاری از ورزشکاران و ورزش‌دوستان از آمادگی جسمانی دور شده‌اند اما معلولان جسمی-حرکتی به دلیل نیاز مبرم به ورزش، بیشتر از دیگر اقشار از تعطیلی این مراکز آسیب دیده‌اند. «غلام‌حسار سولی» کارمند یکی از اداره‌های منطقه یک بیش از ۲۵ سال است که ویلچر نشین شده اما در همه این سال‌ها از خانه‌نشینی پرهیز کرده. اما حدود یک سال است که او هم مثل دیگر افراد دارای معلولیت جسمی-حرکتی از ورزش و آمادگی جسمی دور مانده. او از محدودیت‌هایی می‌گوید که پس از شیوع کرونا گریبان معلولان جسمی-حرکتی را گرفته است: «اگرچه بیماری فلج اطفال از همان کودکی توان پایایم را گرفت ولی من در تمام این سال‌ها از ورزش غافل نبودم. اما با شیوع کرونا و تعطیلی مراکز ورزشی همه چیز برای افراد دارای معلولیت تغییر کرد. معلولان جسمی-حرکتی از ورزش دور شدند و نخستین نتیجه این بی‌تحریکی، ضعف شدید عضلانی و در نهایت ضعف بدن در برابر ویروس بود.» رسولی که خودش هم به کرونا مبتلا شده بود اما خوشبختانه با تلاش کادر پزشکی سلامتی‌اش را به دست آورد، راهکاری ساده برای ورزش افراد دارای معلولیت در خانه پیشنه‌ده می‌کند: «پیش از شیوع کرونا هم معلولان جسمی-حرکتی در شرایط کرونایی بودند. پیش از این هم نبود صندلی‌های مناسب در مترو و

بی‌آرتی، وجود پیاده‌روهایی با عرض کم و استفاده از مصالح نامناسب برای ساخت آنها، تردد درون‌شهری را برای افراد دارای معلولیت دشوار کرده بود. حالا که سیستم حمل‌ونقل تبدیل به یکی از نقاط اصلی انتشار ویروس شده و مراکز فرهنگی و ورزشی تعطیل است، نهادهای مسئول می‌توانند با هزینه بسیار کم، لوازم ساده ورزش در خانه را به دست معلولان برسانند تا از بروز مشکلات جسمی بیشتر برای این گروه جلوگیری شود.»

خانه‌نشینی نابینایان در روزگار کرونا

زهره اغواغولی‌میراخوری
رئیس هیئت
ورزش‌های نابینایان و
کم‌بینایان شمیرانات

یکی از شایع‌ترین راه‌های انتقال ویروس کرونا لمس اجسامی است که به ویروس آلوده شده‌اند. در میان جامعه افراد دارای معلولیت، نابینایان بیش از هر گروه دیگری به حس لامسه وابسته‌اند و در نتیجه بیشتر در معرض ابتلا به بیماری قرار دارند. این روزها خانه‌نشینی و دوری از فعالیت‌های اجتماعی، فرهنگی و ورزشی، مشکلات بسیاری برای این گروه از معلولان ایجاد کرده است. «زهره اغواغولی‌میراخوری» رئیس هیئت ورزش‌های نابینایان و کم‌بینایان می‌گوید: «ما به دلیل آلودگی سطوح به ویروس کرونا، این روزها برای افراد دارای معلولیت دشوار کرده بود. حالا که سیستم حمل‌ونقل تبدیل به یکی از نقاط اصلی انتشار ویروس شده و مراکز فرهنگی و ورزشی تعطیل است، نهادهای مسئول می‌توانند با هزینه بسیار کم، لوازم ساده ورزش در خانه را به دست معلولان برسانند تا از بروز مشکلات جسمی بیشتر برای این گروه جلوگیری شود.»

ماسک‌ها راه ارتباط را بسته‌اند

ناشنوایان هم از گزند کرونا و محدودیت‌های آن در امان نمانده‌اند. ماسک زدن اگرچه به‌عنوان مفیدترین روش برای جلوگیری از انتقال ویروس معرفی شده اما همین ماسک‌های کوچک، ناشنوایان را از مهم‌ترین ابزار ارتباطی‌شان محروم کرده است. ناشنوایان برای گفت‌وگو نیاز به لب‌خوانی دارند. در حالی که ماسک‌های رایج در بازار اجازه این کار را به آنها نمی‌دهد. «شبنم الله‌یاری» یکی از ناشنوایان ساکن منطقه ۳ می‌گوید: «ماسک‌هایی که تقریباً همه مردم از آن استفاده می‌کنند، برقراری ارتباط را برای ما دشوار کرده است. چند روز پیش به یکی از اداره‌های منطقه مراجعه کردم. همه کارکنان ماسک زده بودند و من نمی‌توانستم راهی برای ارتباط با آنها پیدا کنم. هرچند دست به قلم شدم و کارم انجام شد اما در کوچه و خیابان و خارج از محیط‌های اداری این امکان مهیا نیست. همچنین در مراکز درمانی هم همین مشکل وجود دارد. یک روز که به درمانگاه رفتم، برای ارتباط با کادر درمان مشکل پیدا کردم. در اخبار شنیدم که برخی کشورها به ناشنوایان ماسک شیشه‌ای داده‌اند. ماسک‌های شفاف و باکیفیتی که برای ناشنوایان کارآمد است.» اما مشکلات ناشنوایان به همین‌جا ختم نمی‌شود. در قیاس با دیگر معلولان، خانه‌نشینی آسیب‌های روحی بیشتری برای آنها به همراه دارد. ناشنوایان به دلیل احساس تعلق به جامعه ناشنوایان به این اجتماع بسیار وابسته‌اند. اکنون که دوره‌های ها و اجتماعات ناشنوایان هم تعطیل شده است آنها از فقدان ارتباط و معاشرت با هم‌زبان‌های خود رنج می‌برند. الله‌یاری ادامه می‌دهد: «پدرم کم‌شنوا و کارگر ساختمانی است. او هم این روزها برای برقراری ارتباط دچار دردسر شده. اما بسیاری از ناشنوایان پدر و مادر شنوا دارند. یعنی در قیاس با جامعه ناشنوا نمی‌توانند ارتباط قوی و مؤثر با افراد شنوا برقرار کنند. این یعنی تنهایی و انزوا حتی در محیط خانه.»

نبود صندلی‌های مناسب در مترو و بی‌آرتی یا استفاده افراد سالم از آنها، وجود پیاده‌روهایی با عرض کم و استفاده از مصالح نامناسب برای ساخت آنها، تردد درون‌شهری را برای افراد دارای معلولیت دشوار کرده بود

کرونا و کودکان اوتیسم

کرونا برگزاری کلاس‌های گفتاردرمانی، کاردرمانی و توانبخشی کودکان اوتیسم و معلولان ذهنی را هم با مشکلات بسیاری مواجه کرده است. محدودیت پذیرش مراجعه‌کننده در مراکز خصوصی و مراکز بهداشتی، این گروه را از حضور در کلاس‌ها محروم کرده است. «اسحاق محمدی» دبیر کانون معلولان منطقه ۳ می‌گوید: «بیش از نیمی از حدود ۱۵۰ معلول تحت پوشش کانون را کودکان اوتیسم و معلولان ذهنی تشکیل می‌دهند؛ کودکانی که برای حفظ توانایی و کسب مهارت گفتاری نیاز به حضور مستمر در کلاس‌های گفتاردرمانی، کاردرمانی و... دارند. اما متأسفانه تعطیلی و اعمال محدودیت در پذیرش مددجویان در مراکز خصوصی و دولتی، مشکلات بسیاری برای آنها ایجاد کرده است. به دلیل ضعف سیستم ایمنی این افراد دارای معلولیت، خانواده‌ها نمی‌توانند برای رفت‌وآمد به مراکز توانبخشی از وسایل حمل‌ونقل عمومی استفاده کنند. در نتیجه اگر خودرو شخصی نداشته باشند از عهده هزینه سرویس‌های خصوصی برنمی‌آیند. هزینه مریی خصوصی گفتاردرمانی و کاردرمانی هم از توان خانواده‌ها خارج است. کانون معلولان در ۲ مرحله بسته‌های بهداشتی به دست این خانواده‌ها رسانده اما جامعه معلولان این روزها بیشتر از قبل به کمک خیران نیاز دارند.»

یک روز در دل طبیعت

تعطیلی مراکز فرهنگی و ورزشی علاوه بر محروم کردن افراد دارای معلولیت از فعالیت‌های بدنی مهم‌ترین پایگاه‌های دوره‌های این گروه از جامعه را هم به تعطیلی کشانده است. «ستار افرا» دبیر کانون معلولان و یکی از کم‌بینایان منطقه یک می‌گوید: «سال‌های ورزشی فقط محلی برای فعالیت بدنی و تمرینات ورزشی معلولان نبود. این سالن‌ها یکی از مهم‌ترین پایگاه‌های دوره‌های و ارتباطات اجتماعی معلولان به شمار می‌رفت. حالا همه سالن‌های ورزشی تعطیل شده است و بسیاری از معلولان خانه‌نشین شده‌اند. از طرفی بازارچه‌ها و مراکزیکه افراد دارای معلولیت، محصولات و صنایع دستی تولیدی‌شان را عرضه می‌کردند و با جامعه در ارتباط بودند هم تعطیل شده است.» افزا ادامه می‌دهد: «مدتی پیش با همکاری اداره سلامت و مشارکت هیئت ورزش نابینایان در برنامه حضور داشتند کم بود اما این کار می‌تواند با حمایت خیران و تشک‌های مختلف به‌صورت جدی‌تر پیگیری و اجرا شود.»

فراموش شدگان فضای مجازی

اگرچه از زمان شیوع ویروس کرونا بستری‌های مناسب برای استفاده از فضای مجازی و آموزش‌های آنلاین در حوزه‌های مختلف فراهم شده است اما انگار افراد دارای معلولیت و به‌ویژه نابینایان در دسته فراموش‌شدگان قرار گرفته و از ظرفیت فضای مجازی محروم مانده‌اند. رسولی از ناکامی در برگزار مسابقات شطرنج آنلاین برای نابینایان می‌گوید: «هنوز در فضای آنلاین زیرساخت‌های مناسب برای نابینایان مهیا نیست. هر سال با همکاری تربیت‌بدنی شهرداری، یکی از مناطق شهرداری تهران از مسابقات شطرنج نابینایان میزبانی می‌کرد. مسابقاتی که علاوه بر جنبه ورزشی و تقویت روحیه این قشر، برای برخی از نابینایان یک منبع درآمد محسوب می‌شد. با شیوع کرونا و تعطیلی مسابقات حضوری تصمیم گرفتیم این مسابقات را به‌صورت آنلاین برگزار کنیم. اما به دلیل همکاری نکردن نهادهای مختلف و فراهم نشدن زیرساخت‌های مناسب در فضای مجازی، نابینایان و کم‌بینایان از این مسابقات هم محروم شدند. مسابقاتی که حداقل در این شرایط می‌توانست مرهمی بر تنهایی این گروه از نابینایان و کم‌بینایان باشد.»

راهکار کاربردی برای کمک به معلولان

محدودیت‌های کرونایی، مشکلات بسیاری برای افراد دارای معلولیت ایجاد کرده و زمینه‌ساز انزوا و تنهایی گروه‌های مختلف آنها شده است. با وجود این، راهکارهای متعددی برای کاهش مشکلات این قشر وجود دارد به تعدادی از این راهکارها که از درددل معلولان برآمده است اشاره می‌کنیم.

- ۱- به دلیل تراکم جمعیت و احتمال بالای انتقال ویروس در اتوبوس، مترو و... افراد دارای معلولیت مجبورند از سرویس‌های حمل‌ونقل خصوصی که بسیار هزینه‌بر است استفاده کنند. شهرداری و دولت می‌توانند با امضای تفاهنامه، یک بسته حمایتی برای استفاده افراد دارای معلولیت از تاکسی‌های اینترنتی در نظر بگیرند؛ به گونه‌ای که بخشی از پارتنه را دولت پرداخت کند، بخشی را خود فرد و بخشی هم توسط تاکسی‌های اینترنتی تخفیف داده شود.
- ۲- تأمین هزینه حمل‌ونقل و فراهم کردن شرایط برای یک گردش روزانه در طبیعت با رعایت پروتکل‌های بهداشتی از جمله راهکارهایی است که بر حس تنهایی معلولان مرهم می‌گذارد.
- ۳- از آنجایی که بسیاری از افراد دارای معلولیت از ساده‌ترین لوازم ورزشی در خانه بی‌بهره‌اند، خیران و گروه‌های مردم نهاد می‌توانند با همکاری سازمان بهزیستی، مراکز توانبخشی، کانون‌های معلولان شهرداری مناطق و... از وضعیت جسمی افراد دارای معلولیت تحت پوشش مطلع شوند و تجهیزات اولیه ورزش در خانه را برای این قشر مهیا کنند.
- ۴- در شرایطی که به مدد فضای مجازی هر لحظه اخبار مرتبط با ویروس کرونا در اختیار مردم قرار می‌گیرد، ناشنوایان و نابینایان برای دسترسی به این محتوا کار آسانی ندارند. صداوسیما با اختصاص زمان بیشتر به اخبار ناشنوایان و استفاده از راهنمای زبان اشاره در برنامه‌های مرتبط با کرونا می‌تواند در این زمینه پیشگام شود.
- ۵- مربیان رشته‌های مختلف ورزشی می‌توانند با تولید محتوای صوتی، راهنمای این قشر شوند و شرایط ورزش در خانه را برای این گروه از معلولان مهیا کنند.
- ۶- کارگاه‌های تولید ماسک بخشی از توان خود را به تولید ماسک‌های شیشه‌ای برای معلولان اختصاص دهند.
- ۷- مراکز درمانی و اداره‌هایی که مراجعه‌کنندگان بسیار دارند از افراد آشنا به زبان اشاره و مجهز به ابزار حفاظتی استفاده کنند یا ماسک‌های طلقی در اختیار اعضای کادر درمان قرار بدهند تا بیماران ناشنوا و کم‌شنوا بتوانند با لب‌خوانی، ارتباط لازم را با پزشکان و پرستاران برقرار کنند. حداقل یک نفر در اداره‌هایی که مراجعه‌کننده زیاد دارد یا در مراکز درمانی، این ماسک‌ها را داشته باشد.
- ۸- در هر فروشگاه زنجیره‌ای یک همیار معلول مستقر شود تا علاوه بر راهنمایی و همراهی آن فرد، نوشته‌ها و قیمت‌های روی هر محصول را برای افراد نابینا بخواند.
- ۹- در همه اداره‌ها، بانک‌ها و مراکز پررماجه، در کنار اطلاعیه‌ها و پوسترهای مربوط به کرونا، فایل صوتی قابل بخش هم وجود داشته باشد.
- ۱۰- راین روزها نیکوکاران و گروه‌های مردم‌نهاد بیش از گذشته هوای مراکز نگهداری از معلولان را داشته باشند. زیرا به دلیل ضعف سیستم ایمنی افراد دارای معلولیت لازم است این مراکز بیشتر از قبل قوای جسمی معلولان را تقویت و برای تأمین مواد ضدعفونی‌کننده هزینه کنند.

● صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
● شورای سردبیری: مهدی علیپور
سروش جنبی
زکيه سعیدی

● تحریریه: شهره کیانوش/راد/زهره کریمی
مرضیه موسوی/راحله عبدالحسینی
سحر رمضانعلی/پور/حسن حسن‌زاده

● مدیر هنری: کامران مهرزاده
● صفحه‌آرایی: محمدرضا محمدی/تاش/علی حسینی/میلاد رفاقتی
فائزه توکلی
● حروفچینی و تصحیح: منیژه خسروآبادی/اعظم آجوربندیان/فهمیه شیرازی

● نشانی: خیابان ولی عصر (عج) ترسیده به پارک وی کوچه تورج پلاک ۱۴ ● کد پستی: ۱۹۶۶۵۳۳۸ ● صندوق پستی: ۱۹۶۶۶-۴۵۹۵۶ ● تلفن: ۲۳۰۲۳۱۰۰ ● دورنگار: ۲۳۰۲۳۴۸۸

هویت

زهره کریمی

سرنوشت تلخ حمام ۵۰۰ ساله ناران

روزگاری که هنوز در خانه‌ها حمام اختصاصی وجود نداشت، یکی از جلوه‌گری‌های معماران قدیم ساخت گرم‌ترین، زیباترین و بزرگ‌ترین حمام بود. حمام قدیمی ناران سال ۱۳۸۲ با شماره ثبتی ۳۷۴۰۱۰ در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است. این حمام هم مانند حمام‌های دوران اسلامی پایین‌تر از سطح زمین ساخته شده تا گرمای موجود در آن، حفظ و هم آب‌های سطحی و جاری در مخازن جمع‌آوری شود. «ناصر پازوکی» نویسنده کتاب «آثار تاریخی شمیران» درباره این حمام نوشته است: «مصلح به کار رفته در حمام ناران سنگ لاشه، ملات گل آهک و سقف آن دارای طاق، تویزه و گنبدی‌های عرقچین و قوس‌های جناغی است. این حمام تاریخی به جا مانده از دوران صفویه است و تا مدتی قبل هم اهالی لواسان از آن استفاده می‌کردند و چندین بار مرمت شده است. اما اکنون مورد بی‌مهری قرار گرفته و اگر همین‌طور پیش برود باید شاهد تخریب آن باشیم.» این گرمابه تاریخی می‌تواند با تغییر کاربری به یک پاتوق فرهنگی، علمی و تفریحی برای اهالی تبدیل شود.

گردشگری

برج پرچم

اگر به پرچم‌های نصب شده در خیابان‌ها و میدان‌های بزرگ شهر دقت کرده باشید شاید بلندی میله پرچم و بزرگی پارچه برخی از آنها توجهتان را به خود جلب کرده است. برج پرچم مجموعه گردشگری عباس‌آباد با ارتفاع ۱۵۰ متر، پارچه‌ای در حدود هزارمترمربع دارد و با ۱۵۸ پله از بزرگ‌ترین برج‌های پرچم پایتخت است.

این پرچم در محدوده بین بزرگراه‌های همت، حقانی و مدرس واقع شده و سکوی این برج با توجه به مساحت و محدوده مناسب حتی در این روزهای کرونایی که فاصله‌گذاری اجتماعی رعایت می‌شود پاتوقی برای ورزشکاران، عکاسان و گردشگران است. سکوی برج ۲ مسیر پله‌نوردی دارد؛ یکی از سمت باغ کتاب و دیگری از سمت پل طبیعت. معمولاً گردشگران پله‌های مسیر پل طبیعت را انتخاب می‌کنند.

این پرچم در منطقه ۳ نصب شده است اما به دلیل ارتفاع زیاد و قرار گرفتن در روی بلندی از مناطق اطراف قابل دیدن است. سکوی برج بهترین مکان برای تماشای شهر و عکاسی از ارتفاعات تهران و مناطق اطراف است.

خبر فرهنگی

هنر و معماری

نمایشگاه مجازی تخصصی کتاب با عنوان «هنر و معماری» در فرهنگسرای ارسباران برگزار می‌شود. این نمایشگاه تخصصی با موضوع هنر و معماری با ۱۱ اثر تا ۱۵ آذر ماه در کتابخانه هنر در فرهنگسرای ارسباران برپاست. علاقه‌مندان برای بازدید از این نمایشگاه مجازی می‌توانند به صفحه اینستاگرام فرهنگسرای ارسباران به نشانی @farhangsara_arsbaran مراجعه کنند.

آوای سلامت

سلسله نشست‌های مجازی با عنوان «آوای سلامت» با حضور کارشناسان طب سنتی در فرهنگسرای آفتاب برگزار می‌شود. هدف برپایی این نشست‌ها قطع زنجیره ویروس کرونا و آشنایی شهروندان با گیاهان دارویی و اثرات این گیاهان در بالا بردن قدرت سیستم دفاعی بدن است. علاقه‌مندان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر به صفحه مجازی فرهنگسرای آفتاب به نشانی aftabfarhangsara مراجعه کنند.

دید خلاق

آموزش آنلاین فنون عکاسی با عنوان «دید خلاق» با حضور عکاسان برجسته در فرهنگسرای ابن‌سینا برگزار می‌شود. این دوره به آموزش عکاسی در فضای مجازی با دوربین هوشمند اختصاص دارد. از ویژگی‌های برجسته این برنامه یادگیری عکاسی در خانه و سرعت یادگیری عکاسی به‌صورت مجازی و غیرحضوری است. علاقه‌مندان برای ثبت‌نام در این دوره می‌توانند با شماره ۸۸۳۶۶۳۶۶ تماس بگیرند.

مسابقه طبیعت و کتاب

مسابقه عکاسی «طبیعت و کتاب» به مناسبت هفته کتاب و کتابخوانی در فرهنگسرای فشم برگزار می‌شود. اهالی منطقه روبار قصران برای شرکت در این مسابقه می‌توانند با موضوع کتاب در طبیعت با دوربین موبایل یا دوربین عکاسی عکسبرداری کنند و عکس‌ها را با نام و نام خانوادگی و نام پدر تا ۱۱ آذر ماه به نشانی تلگرام مدیر فرهنگسرای فشم @salehi8 ارسال کنند.

گپ با مسئول

«حمید محمودی»

شهردار ناحیه ۲ منطقه یک:

احیای بافت‌های فرسوده به بهترین نحو ممکن

پروژه بازآفرینی شهری پایدار با رویکرد خانه دوستدار محیط‌زیست یکی از پروژه‌های مهمی که در منطقه یک در حال اجراست است. این طرح در ۵ ساختمان بلندمرتبه در محله‌های ناحیه ۲ منطقه یک در حال انجام است و اخیراً برای نخستین بار با تجمیع ۵ پلاک ریزدانه در محله زعفرانیه طرح دوباره اجرایی شد. برای آشنایی با اهداف طرح با «حمید محمودی» شهردار ناحیه ۲ منطقه یک گفت‌وگو کرده‌ایم.

◀◀ درباره اهداف طرح بازآفرینی شهری پایدار با رویکرد خانه دوستدار محیط‌زیست توضیح دهید؟ این ناحیه منطقه ۶

محله شامل محله‌های زعفرانیه، محمودیه، ولنجک، درکه، کوهسار، هزارسنگ و اوین دارد. بافت ناحیه به ۲ بافت سنتی و مدرن تقسیم می‌شود. برخی از محله‌ها مانند درکه، کوهسار،

هزارسنگ و اوین بافتی کوچه باغی قدیمی دارند و در مقابل محله‌های ولنجک، زعفرانیه و محمودیه بافتی شهری دارند.

بنابراین به دلیل ظرفیتهایی که برخی از محله‌ها دارند اجرای طرح با هدف بازآفرینی شهری پایدار به سود محیط‌زیست امکان‌پذیر است.

◀◀ این طرح در چه محله‌هایی اجرا شده است؟

اکنون طرح در ۵ ساختمان در محله‌های زعفرانیه، اوین و ولنجک در حال انجام است. معمولاً طرح در ساختمان‌های بلندمرتبه‌ای که تعداد خانوار در آن بیش از ۲۰ واحد باشد اجرا می‌شود.

امیدواریم با توسعه چنین پروژه‌هایی و الگو قرار گرفتن آنها شاهد بازآفرینی شهری پایدار در نقاط ناکارآمد در شهر باشیم تا بافت‌های فرسوده به بهترین نحو ممکن احیا شوند.

◀◀ در این ساختمان‌ها چه کارهایی صورت می‌گیرد؟

در ساختمان‌های دوستدار محیط‌زیست یا سبز فعالیت‌ها با هدف مدیریت انرژی انجام می‌شود. نصب پنل‌های خورشیدی برای تأمین ۴۰ درصد گرمایش ساختمان، نصب پنجره‌های دوجداره، نصب برق هوشمند، استفاده از سیستم آبیاری قطره‌ای برای فضای سبز در حیاط و پشت‌بام، نصب مخزن جمع‌آوری آب‌های سطحی و بارش‌ها، مدیریت پساب فاضلاب، اجرای طرح کاپ و استفاده از مصالح فلزی برای اسکلت ساختمان از مهم‌ترین آنهاست.

خوشبختانه مشارکت مردم برای این ساختمان‌ها تاکنون خوب بوده و با توجه به نتایجی که در ساختمان برای ساکنان خواهد داشت شاهد استقبال از خانه‌های دوستدار محیط‌زیست خواهیم بود.